

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 8., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posredništvo št. 2. se prodaja po 3 nrb. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Lenci, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarelo št. 2. po 5 nrb. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vrniti nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljive in ustojljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za leto 12 K, pol leta 6 K, 3 mesece 3 K.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnina, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik: ŠTEFAN GODINA. Lastnik: konzervni list „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“ vplana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-branilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Odlikovanje z redom zlatega runa.

DUNAJ 13. Kakor je zvedel „Fremdenblatt“ je cesar razun poveljnika vojne mornarice odlikoval redom zlatega runa še bolgarskega carja Ferdinanda, princa Alojzija Lichtensteina, soproga nadvojvodinje Marije Annunziate, višega komornika grofa Gudenus, grofa Antona Cziraky ter člana gosposke zbornice grofa Evgena Czernina in grofa Karla Buquoy.

Portugalske homatije.

LIZBONA 12. V vojnem arzenalu je prišlo do revolte. Zato so bile pri mnogih osebah izvršene hišne preiskave. 25 oseb je bilo aretiranih. Med aretiranih je tudi več častnikov. Na severnem Portugalskem je bila razkrita vladi nasprotna agitacija duhovščine. Vlada je odposlala v Oporto eno vojno ladjo za udušenje morebitnih nemirov.

LIZBONA 13. Vatikan je naročil duhovščini naj se ne protivi ločitvi cerkve od države. Škofje se zato naznani, da se podvržejo s pridržkom, da jim da država plače in zagotovi zakonitim potom pokojnine. S tem se zdi, da je končan boj med Vatikanom in Portugalsko.

Ruska drž. duma.

PETROGRAD 13. (Petr. brz. ag.). Državna duma je odklonila nujni predlog interpelacije o številu Židov, ki se jih ima pripustiti k izpitom eksternistov.

Vrtinec, snežni vihar, ciklon.

NEW-JORK 13. Vrtinec je včeraj opustošil velike dele Kansasa, Missourija in Oklohoma. Trinajst oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih. Dve hiši sta bili popolnoma razdejani.

PRAGA 13. Kakor poročajo večerni listi, razsaja od včeraj v višavah Krušnih gor silen snežni vihar. — Snega je na mestih na metre visoko. Sneži neprestano.

NEW-JORK 13. Iz Buenos-Airesa poročajo, da je v sredo razsajal tamkaj in v okolici grozen ciklon s silno ploho, ter bliskom in gromenjem. Mesto je bilo popolnoma v temi, ker je ugasnila tudi električna luč. Na ulicah je bil ustavljen vsak promet. Voda je udrila in poplavlila več hiš. Podrlo se je tudi več novih hiš, pod razvalinami je bilo pokopanih več delavcev, pet so jih izrekli mrtve, nekatere pa ranjene. Ciklon je trajal nad dve uri. — Škoda je ogromna, vendar je ni možno še proceniti.

Nemiri vinogradnikov na Francoskem.

PARIZ 13. — Ministerski svet, ki se je vsled dogodkov v marnskem departementu sestel, je sklenil dati prefektu marnskega departementa na razpolago vojaške čete, potrebne, da se vspostavi red.

EPERNAY 12. Ob mraku se vidi okoli mesta na različnih točkah ognje. Izlasti je razsvetljena okolica Aya. Tukaj so od poludne vinogradniki zažgali pet tovarnih šampanjcev. V dveh hišah so ulomili blagajne in jih oplenili. Iz dveh drugih hiš so vrgli pohištvo na ulico. Vinogradniki so branili gasilcem gasiti in so na več krajih plenili. Po ulicah je teklo vino v potokih.

EPERNAY 13. Nemiri so trajali do 10. ure in pol zvečer. Uporniki so skušali zažgati še eno hišo, vendar jih je vojaštvo

razkropilo. Mesto nudi žalosten pogled. Od zažganih hiš stoje pokonci le zidovi. Ulice, mostje in trge je zasedlo vojaštvo. V Epernayu so vinogradniki razdejali tri tovarne šampanjce. V eni tovarni so izpraznili 71 sodov vina. Zvečer je nastal mir. Vedno prihajajo nove čete; vojaštvo ima nalog, da napravi red.

AY 13. Sinoči ob 8. uri se je v neki ulici Aya razletela bomba. Vsled eksplozije so bili trije vojaki precej težko ranjeni. En konj je bil ubit.

EPERNAY 13 (ob 1. uri ponoči). Prefekt je sedaj uverjen, da se nemiri poležejo, ker so Ay, središče agitacije, in druge občine zasedene po vojaki. Vsled dovoljnega števila došlih vojakov se je posrečilo vzpostaviti red brez prelivanja krvi. V Ayu so bili za časa nemirov ranjeni en dragonski ritmojster in štirje vojaki. Vinogradniki so na površju štirih hektarjev zažgali slamnate omote na trtah, vsled česar so bile trte uničene.

EPERNAY 13. Odbor zveze vinogradnikov je izdal proglas, v katerem pozivlja vse mandatarje ljudstva, izvzemši senatorje in poslance, naj odstopijo, vinogradnikom priporočajo, naj ne plačajo davkov. V proglasu se glasi, da je stvar vinogradnikov, da pomagajo do veljave pravicam šampanjskega ozemlja.

EPERNAY 13. V Vinayu so vinogradniki tekom predpoludne popolnoma oplenili neko klet. Vojaštvo je moralo razdejeti eno barikado, preden je zamoglo razkropiti demonstrante.

REIMS 13. — Vinogradniki so v vasi Venteuil zgradili barikado, vsled česar niso mogle čete prodirati. Brzojavni in telefonični promet z Venteuilom je pretrgan. V Reulu so z revolverji streljali na dragonsko patroljo, vendar ni bil nihče ranjen.

REIMS 13. Vojaki so zasedli vas Venteuil brez prelivanja krvi.

Iz Jemena.

CARIGRAD 13. Glasom neke depeže vrhnega poveljnika v Jemenu je druga četna kolona, ki maršira od Taaza, zavzela Sanao. V okolici Južno od Sanae je mir vzpostavljen. — Glasom brzojavke mutesarista iz Asirja, ki je obkoljen v glavnem mestu Ebha, je Ebha providjena z živili za pet dni in se zamore toliko časa vstavljati ustašem.

Protigrški bojkot.

ATENE 13. Kakor poroča „Aten. ag.“ iz Smirne, tamkaj narašča protigrški bojkotno gibanje. Mestna sodrga je oplenila centralno agencijo za grške liste. Nastal je pretep v katerem so bili trije Grki ranjeni. Tudi iz notranje Anatolije prihajajo vesti o izgredih nižjega ljudstva proti grškim trgovinam in uslužbencem, kakor tudi o pasivnem vedenju oblastnih nasproti tem izgredom.

Meksiko.

MEKSIKO 13. (Reuterjev biro). Vzlic poročilo o predstoječim sklepu miru, je vlada naročila 5000 pušk in pet milijonov patron.

Zader 13. Stanje težko ranjenega višega poštnega ravnatelja Tichy-ja se boljša, vendar izjavljajo zdravniki, da ni bolnik še izven nevarnosti. Ministerski predsednik baron Bienerth, trgovinski minister dr. Weisskirchner, bivši ministerski predsednik baron Beck, deželni načelnik Varešanin in druge

osebe so sporočile višemu poštному ravnatelju svoje sočutje.

Milan 13. (Ag. Stefani). Danes zjutraj sta z brzovlakom iz Florence dospela semkaj nadvojvoda Josip in njegova soproga, ter sta se nastanila v hotelu „Milano“. — Visoka gosta ostaneta tukaj do nedelje.

Krakov 13. Danes so pričela posvetovanja kongresa avstrijskih strokovnih šol, katerih se udeležuje 60 delegatov iz Dunaja, Prage, Trsta itd. Predsednikom je bil izvolje prof. Rusch (Dunaj).

Dunaj 13. Minister za deželno brambo Georgi in finančni minister dr. Meyer sta sinoči odpotovala v Opatijo.

Budimpešta 13. (Ogr. biro). Honvedski minister Hazay, ki se je po tridnevni odsotnosti včeraj vrnil z Dunaja, se je prhljalil in mora ostati v postelji.

Pariz 13. Senat je vsprejel zakonski načrt, sklenjen od zbornice tičoč se gradnje dveh oklopnjač v letu 1911.

Brest 13. Štrajk delavcev v dokih je končal.

Bukarešt 13. Zbornica je vsprejela proračun in zakon o rekrutnem kontingentu.

Praga 13. Umrli je včeraj člen gosposke zbornice grof Emerik Chotek, v starosti 79 let.

Bruselj 13. Sinoči so v različnih krajih dežele čutili dolge potresne sunke, ki jih je spremljalo podzemsko bobnenje. V več hišah so popadali na tla predmeti.

S shoda zaupnikov.

K našim kandidatom v mestu.

Ker je bila predsinoči že pozna ura in je bil list založen že z drugim gradivom, nismo mogli priobčiti poročila o sestanku zaupnikov, ki se jih je zbralo nad 100.

Predsednik političnega društva „Edinost“ dr. Wilfan je v svojem nagovoru omenil, da je potrebno, da letos takoj proglasimo kandidature, ker nas ločuje le še malo časa od volitev in bo torej treba ta čas porabiti za agitacijo.

Kandidatom za prvi okraj je bil proglašen prof. g. Matko Mandić kakor kandidat. Sklenjeno je bilo, da mu to sporoči posebna deputacija ter ga naprosi, da sprejme kandidaturu.

Pri kandidaturi za II. okraj je dr. Wilfan rekel, da je dosedanji kandidat tega okraja dr. Gregorin izjavil, da to pot iz tehtnih razlogov ne more vsprejeti kandidature.

Ti razlogi so res tako tehtni, da politično društvo ni moglo drugače, nego da je to odklonitev vzelo na znanje. Dr. Wilfan je naglašal zasluge, ki si jih je dr. Gregorin pridobil za tržaške Slovence, pri čemur so zaupniki dru. Gregorinu, ki je bil na odru, priredili prisrčno ovacijo.

Predsednik je naprosil zaupnike iz II. okraja, naj predlagajo kandidata za ta okraj. Po dvorani je zaorilo: dr. Rybář! in sklenjeno je bilo enoglasno, da se za II. okraj dr. Rybář proglasi za kandidata.

Pri posvetovanju o kandidaturi za III. okraj je dr. Wilfan naznanil, da mu je dr. Slavik priobčil ustmeno in pismeno, da morebitne kandidature v tem okraju ne bi več sprejel. Prosi naj eden zaupnikov predlaga kandidata za III. okraj.

Predložen je bil dr. Wilfan.

„Ne bom!“ mu je pretrgala besedo Gita. „Ne smem; vi še ne veste vsega. Da tudi ni obljube, ne bi mogla vas vzeti.“

„Kaj mislite s tem reči, Gita?“ je vprašal Kristof, ki je pri tem pomislil na Jeleno.

„Vi ne veste vsega,“ je ponovila Gita, „povedati vam moram vse, da me ne boste napačno sodili. Ne smem vas vzeti,“ je nadaljevala Gita z glasom, kakor da jo nekaj davi v grlu, „ker vas ljubi tudi moja Jelena, moje lastno dete“...

Kristof ni rekel nič, temveč je le nemo gledal v Gito. Ta vest ga ni iznenadila, ker je že to preje izvedel od Petkoviča, a nemiho ga je zadel njen razlog, po katerem bi bila lahko rešena obljube. Sam je tudi uvidel, da bi bilo nekaj nečuvnega, ako bi se oženil z žensko, katere hči ga ljubi...

„Ne vem, zakaj je tako dopustil Bog,“ je nadaljevala Gita, „a sedaj je že tako ter se ne da ničesar spremeniti. Ostanem udova, a vas nekaj prosim, da mi pri tej priliki obljubite...“

„Govorite, Gita,“ je rekel Kristof, ki je bil silno vznemirjen. Pomislil je, da je to prst božji, ki kara Domjaniče radi njihovega strica. To ga je napravilo slabega, malodušnega; v tem hipu bi obljubil Giti vse, kar bi le zahtevala od njega.

Dr. Wilfan je izjavil, da želi zapustiti svojemu nasledniku v predsedstvu političnega društva zavest, da kakor tak ima le dolžnosti, a nikakih pravic. Zato odklanja kandidaturu.

G. Jaklič je zahteval v imenu narodne discipline od dr. Wilfana, da mora sprejeti kandidaturu. Temu so pritrdili zaupniki s tem, da so enoglasno proglasili dra. Wilfana kandidatom za III. okraj.

(Mi smo včeraj objavili tudi Wilfanovo kandidaturu v pričakovanju, da ta gospod opusti nadaljno upiranje proti enoglasnemu sklepu zaupnikov. Ker pa dr. Wilfan do danes tega ni storil, bo odboru političnega društva — kakor mu je bilo naloženo na sestanku — v prihodnji seji priti do definitivnega sklepa glede te kandidature.)

Za IV. okraj je bil ob burnih živoklicah proglašen kandidat mojster g. Ivan Škrjanc.

Dr. Rybář je povdarjal vrline gosp. Škrjanca, povdarjajoč, da bo njegova kandidatura v čast volilcem, ki mu bodo oddali svoje glasove in v čast stranke, ki ga kandidira, ter je izrekel nado, da g. Škrjanc združi prav veliko število glasov na svoje ime.

Konečno je dr. Rybář omenjal, da je krščansko-socialna „Reichspost“ pisala, da so naše kandidature v mestu nepotrebne, češ, da smo se že dovolj afirmirali v letu 1907 in na zadnjih občinskih volitvah. Tudi pri govorniku je bil nekdo, ki ga je nagovarjal v tem smislu, naj bi Slovenci ne postavili kandidatur. Ali mi moramo ravno letos gledati, da dobe naši kandidati toliko glasov, da se Italijani sploh ne bodo upali na dan s svojimi številkami ljudskega štetja.

Glede svoje kandidature za II. mestni okraj je dr. Rybář izjavil, da smatra to kandidaturu le za čast, ono v okolici pa tudi za breme. (Viharno odobranje.)

Sledil je daljši razgovor o organizaciji naše volilne agitacije. Izlasti pa se je mnogo razpravljalo o važnosti reklamacijskega postopanja. Oglašala se je cela vrsta mož iz naroda, kar je razveseljivim znakom velikega zanimanja za te volitve.

Po skoro dvehurnem razpravljanju je dr. Wilfan s toplimi besedami zaključil ta krasno vspeli sestanek naših mestnih zaupnikov.

Avstro-ogrski izvoz.

— B — Leto za letom opažamo, da se izvažajo iz monarhije v inozemstvo vedno manje blaga in vedno več — ljudi. O tem našem „eksportu“ govore številke najglasnejše. V letu 1908 se je izselilo iz monarhije 102.723 duš, v letu 1909 258.213, a v letu 1910 je naraslo število izseljencev na 272.511 duš.

Pri tem pa moramo opozoriti, da v gornji številki za leto 1910 ni vštelo število izseljencev, ki so se izselili preko Hamburga, ker to število še ni uradno ugotovljeno.

Torej preko četrte milijona našega delavnega naroda beži preko oceana, da si tam poiščejo kruha, ki ga v domovini niso mogli dobiti! Od teh 258.213 ljudi, ki so se v letu 1909 izselili iz monarhije, se jih je naselilo v ameriških Zvezdjenih državah 170.191. Po statistiki Zvezdjenih držav je bilo med temi izseljenci po narodnosti: Nemcev 21.096, Čehov 6609, Poljakov

„Obljubite mi, da se ne približate moji hči, niti da je ne boste nikdar prosili za ženo...“

„Obljubujem, Gita, ali to je preveč...“

„Ne, ne!“ je rekla Gita. „Poznam Jeleno, ona je svojeglavna in ne popušča; vem, da se vas ne odreče in da bo delala na to, da si vas pridobi...“

„Do tega ne pride... ker se jej ne bom skušal približati... Od moje strani bдите pomirjeni, Gita!“ je ponovil Kristof.

Mirno in še dovolj ravnodušno sta se poslovila nekdanja zaročenca. Sedaj sta se drugič ločila, a sedaj za večno. Gita je občutila neko bridkost v srcu, pa je tolažila Kristofa obljuba glede Jelene.

Drugi dan je obiskala Gita patra. Bil je zelo razveseljen, ko je zagledal vdovo.

„Dobro je, da ste že enkrat prišli v Zagreb,“ je pričel pater ljubeznjivo. „Večkrat sem mislil na vas in malo je manjkalo, da vas nisem poiskal na vašem posestvu.“

„Zakaj vendar?“

„Ravno prav ste sedaj prišli!“ je rekel pater še vedno sladko, „potrebujemo vas, ali boljše: vašega dobrega, Bogu udanega srca, naklonjenosti za dobra dela. Skoro se ne drznem...“

(Pride še.)

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič.
Poslov. Štefan Klavs.

In v resnici se je pričelo oglašati glasno Gitino srce, ko je prejela pismo od Kristofa. Bila je tako ogorčena, da je jokala. Zakaj jej ni pisal, predno je naredila obljubo „udovištva“. Kaj obljuba? se jej je oglašil drug glas v srcu. Kaj obljuba? Ali ne more biti človek rešen obljube? Vse zmore cerkev. Ali ne, ne! se je predramila Gita in skušala zatreti nasprotni glas v sebi. Kaj poreče pater, če stopim predenj s takšno prošnjo? Strepetala bi pred njegovo strogostjo. Obljubo sem naredila Bogu iz hvaležnosti za njegovo milost, in jaz izpolnim obljubo,“ je rekla Gita odločno. „Ker Bog me bi kaznoval ostreje, nego me je prvič.“

S tako mislijo in odlokom je šla Gita o božiču v Zagreb, sama, brez otrok. S Kristofom sta se sešla po enem letu v ravno isti sobi, kjer ga je Pudencijana prisilila, da se je odrekel Gite.

39-483, Malorusov 15-486, Srbov 3628, Italijanov 1151, Madjarov 27-941, Hrvatov 19-473, Rumunov 7484, Slovkov 22-374, Židov 8431. Razne narodnosti 53.

Čudno se nam zdi, da v statistiki Zedinjenih držav Slovenci niso naštet, ko se jih vendar lepa množica izseljuje v Ameriko. Na izseljevanju participirajo torej vse avstro-ogrske narodnosti v tolikem številu, da se človek kar straši ob pogledu na te številke.

Ta statistika je karakteristična za Hrvate in Srbe. Da si tvorijo takorekoč blizu najmanjši odstotek prebivalstva, vendar dajo 23 tisoč izseljencev. To je za mal narod mnogo — usodno mnogo, kajti to je žalosten znak, da propadajo gospodarski in tudi kakor narod.

Ako bi pisali daljši komentar o tej statistiki, pisali bi hudo in veliko obtožnico zoper ves gospodarski in politični sistem v monarhiji. — Ta zistem pa bo trajal tako dolgo, dokler narodi sami ne iztržejo vlade iz rok birokratskih in fevdalnih in je ne prevzamajo — v svoje roke.

Ustaja v Albaniji.

Črnogorci pomagajo ustašem?

CARIGRAD 13. Časopisi poročajo, da je vlada dobila gotove vesti, da ustaše vodijo tujci, ki so večji v vojnih stvarih. Turški častniki so opazili, da se toliko napadi, kolikor brambe vršijo po predpisih vojne umetnosti. Dalje potrjujejo turški krogi, da kljub temu, da Črnogora izjavlja, da je strogo nevtralna, podpirajo vendar Črnogorci Malisore, ki imajo celo pomoč od črnogorske vojske.

Porta je sklenila, da pošlje v ustaško ozemlje še štiri batalijone.

Iva Boljetinac izdajalec?

CETINJE 12. Glasom najnovejših vesti, ki prihajajo iz ustaškega ozemlja, so vse vesti, ki prihajajo iz Carigrada o znanih turških uspehih proti ustašem, tendenciozne in neresnične. Ustaja nadaljuje z isto intenzivnostjo in število ustašev je dan za dnevom večje, tako, da ni misliti, da bi ustaja tako hitro ponehala ali bila udušena. Albanska plemena so odločena, nadaljevati boj z vso energijo do skrajnosti, dokler ne bo dovoljena avtonomija. Neki razglas albanskih vodij razglasa Iva Boljetinac za izdajalca albans. naroda in nalaga vsakemu rodoljubu dolžnost, izvršiti nad njim krvno osveto in ga vničiti. Oblast je prepovedala protestni shod proti imenovanju Torgut paše za valija v Skadru, a ni mogla preprečiti razširjenja letakov, v katerih se ojastruje proteste proti tem napadom. Iz vseh strani Albanije prihajajo vznemirjajoče vesti o vedenju ljudstva, ki revoltira proti oblastnim. V Silbi narašča ustaško gibanje in prebivalstvo se brani plačevati davke in takse. Preoblečeni Albani so šli v Mokinžo, da bi tam nabirali prostovoljce za ustajo. Ustaši imajo izborni organizirano ovađništvo, tako da so vedno dobro informirani o gibanju čet. Ustaši so metali proti četam bombe z veliko razstreljivo močjo. „Cetinjski vestnik“ javlja, da so čete, ki prihajajo v Sv. Ivan v Meduji, preveč utrujene, da bi mogle oditi takoj na bojišče. Zato so zakasnila prihod čet, ki morajo imeti 48 ur počitka.

Spopad med ustaši in orožniki.

CARIGRAD 13. Dne 6. aprila je prišlo severno od Koplake v vilajetu Skadru do spopada med orožniki in 70 ustaši plemena Kastrati, ki so hoteli spraviti na varno čredo drobnice. Pri tem sta bila ubita dva orožnika.

Albanci in makedonski ustaši.

SOFIJA 13. Naknadno se doznaja, da so nekateri makedonsko-bolgarski vojvodji imeli na Cetinju dogovor z vodji Albancev na Cetinju. Če pride do skupnega postopanja, še ni znano, vsekako pa so dobili Albanci obvezne izjave od bolgarskih vojvod. Ti so pripovedovali krogom, ki jih stoje blizu, da se Črnogorci javno bratijo z Albanci, da so albanski ustaši popolnoma oskrbljeni z vojnim materialom in da je sedaj znan tudi najbolj divjemu albanskemu plemenu konečni smoter ustaje, namreč: Avtonomija Albanije. Za to spoznanje da se imajo zahvaliti v prvi vrsti Črnogorci, potem agitatorjem, ki so po zimi potovali na skrivnem po deželi in potem nekemu posebnemu uzroku — tako pravijo makedonsko-bolgarski vojvodi — katerega se pa ne sme izdati. Ta slednji uzrok utegne biti prigorvarjanje kake velesile, kolikor posledica agitacije makedonsko-bolgarskih komitejev.

Črnogorski kralj o ustaji.

CETINJE 13. Kralj Nikolaj se je te dni o priliki nekega sprejema o ustaji v Albaniji in razmerju Črnogore do Turčije izjavil sledeče: Moja odkritosrčna želja je, da ostani neskaljen mir in naše dobro sosedstvo s Turčijo. Z obžalovanjem vidim izbruh ustaje v Albaniji in znam, da Turčija v kratkem zopet vzpostavi mir v ozemlju, kjer vlada sedaj ustaja. Rekel je tedaj, da ga veseli, ker je v teh kritičnih dneh popolnoma zdrav.

Dnevne novice.

XV. mednarodni časnikiarski kongres se bo vršil v Rimu in ne v Turinu, kakor se je nameravalo. Kongres prične

svoje delovanje dne 3. maja in bo trajal do 10. maja t. l. Od 10. do 20. maja priredijo časnikiarji velike izlete po Italiji s popolno brezplačnimi železniškimi listki. Okolu 20. maja se kongresisti na poziv turinske občine in glavnega odbora mednarodne razslove sestanejo v Turinu. V Turinu priredijo na čast novinarjem velike slavnosti. Členi kongresa in njihove soproje ima brezplačno vožnjo po italijanskih železnicah, brezplačne listke za gledališča, muzeje, galerije slik, paroplovne in tramvajske proge. Kongresisti imajo brezplačno vožnjo tudi na ostalih evropskih železnicah (razun nemških) in popust v hotelih. Slovani bodo na tem mednarodnem kongresu slabo zastopani. Od čeških novinarjev je prijavil svoj prihod g. Josip Holeček, predsednik češkega časnikarskega društva, potem par Srbov, nekoliko Rusov in Poljakov.

Prva češka umetniška razstava na Dunaju. V češki Komenskovi šoli na Dunaju je bila teh dni otvorjena prva češka umetniška razstava. Razstava sestoji iz reprodukcij in izvirnikov, a priredili so jo češki umetniki, ki bivajo na Dunaju.

Potovanje ruske carice v Nauheim. Iz Petrograda javljajo, da pojde carica letos v zdravilišče Nauheim, kjer ostane več časa. Lansko zdravljenje jej je precej koristilo, da je hoče letos ponoviti.

Stanje ministra Sasonova. Kakor javljajo iz Petrograda, se je stanje ministra za unanje stvari Sasonovu znatno poslabšalo.

Zopet škandal v francoskem ministertvu za zunanje stvari. Francija je prava domovina raznih afer in škandalov, ki dokazujejo o korupciji, ki danes vlada v francoski upravi. Te dni smo poročali, kako so trije uradniki ministerstva za zunanje stvari kradli važne dokumente ter jih izdajali tujim državam. Sedaj so prišli na sled novim nerednostim. V kuloarij zbornice se je raznesla vest, da so bile v računskem oddelku ministerstva za vnanje stvari razkrite velike nerednosti. Uvedena je stroga preiskava.

V Rusiji je izbruhnila v okraju Irkutsk lakota. Med živino so razširjene razne bolezni, ki zahtevajo tudi med ljudmi žrtev. Vsled tega se lakota zelo širi. Posredovanje oblasti je doslej ostalo brevspešno.

Tajno organizacijo maloruskih gimnazijcev je policija razkrila v Lvovu pod imenom „Tajna organizacija Siczynski“. Policiji so prišli pred par dnevi v roke proglaš, ki pozivljajo maloruske gimnazijce, naj se o priliki obletnice umora grofa Potockega podajo v Lvov in naj tam demonstrirajo morilcu Siczynskemu v prilog. Radi tega proglasa je pozval deželni šolski svet vse ravnatelje maloruskih gimnazijev, naj skušajo gimnazijsko mladino odvrtiti od nameravane demonstracije. Šolske oblasti so zagrožile vsem onim, ki bi se udeležili demonstracije, da jih izključijo, oziroma da jih izroče sodišču radi odobravanja zločina umorstva. V Stanislavu so bili pri mnogih dijakih najdeni taki proglaš. Uveli so seveda strogo preiskavo, ki bo zahtevala marsikatero mlado ekzistenco za žrtev.

Nove pošne znamke v Srbiji. Iz Belegrada javljajo, da pridejo na Petrov dan (dne 12. julija po novem kalendariju) v promet nove pošne znamke. Na znamkah je slika kralja Petra s kalpakom na glavi. Znamke so od 1, 2, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 para in od 1, 3 in 5 dinarjev.

Francoske medalje za alzaško-lotaringinske veterane. „Echo de Paris“ je priobčil izjavo Julesa Cambona, glasom katere se ni Nemčija nikdar protivila, da se francoske medalje iz leta 1870 delijo med one prebivalce Alzacije-Lotaringije, ki so se borili na francoski strani. Nemčiji je bilo samo do tega, da se te medalje deli potom nemških oblastnih.

Volilno gibanje.

Na Goriškem. Iz Zapadnih Brd nam pišejo: Blizajo se zopet državnozborske volitve in zapadni Brici, ki smo priklopljeni k laškemu volilnemu okraju, se bomo spet ravnsali za laške kandidate. Klerikalna stranka je že postavila kandidata v osebi dosedanjega poslanca dra. Alojzija Faiduttija. Kakor se opazuje javno mnenje, je postalo ljudstvo apatično in ne bo takega navdušenja do prošta Faiduttija kakor zadnjič. — Mnogi so menja, da bi Slovenci sami postavili svojega kandidata.

Razpor med češkimi radikali. Kakor znano so Mladočehi in narodni socialci sklenili kompromis za skupno postopanje na predstoječih volitvah. Takozvana državno-pravno-napredna stranka, ki je doslej vedno nastopala z narodnimi socialci, ne soglašala s tem kompromisom in postavi samostojne kandidate.

K Istrskemu sporazumu.

K včerajšnjemu našemu poročilu je še dodati, da dogovor vsebuje tudi določilo, da je vse sklepe glede občin, storjene v deželnem odboru ob nenavzočnosti slovenskih deželnih odbornikov, predložiti v novič v razpravljanje. To določilo je velike principijelne važnosti, ker s tem so Italijani pripoznali, da je za veljavno sklepanje v deželnem odboru potrebna navzočnost slovenskih odbornikov.

Domače vesti.

Trda jim prede! Že so začeli prinašati velike in „veleresne“ članke v stvari državnozborskih volitev. Glasilo laških lažilberalcev „L'Indipendente“ že bobna, da je jo! V torkovi številki skuša samega sebe, a mu ne gre in ne gre. Ni se mu še vnela latinska kri, zato si ne upa še lagati — kakor sicer zna on in njega somišljeniki. V torkovi številki razlaga pobožne želje „camore“, kateri menda manjka — vojakov — dasi ima generalov v izobilici. Ti presneti Slovenci in pa socialisti so „camori“ odvezli vojske bojovnike, ki so svojedobno hodili po kostanj v ogenj za tržaške neodrešence!

Ne smemo podcenjevati Slovencev, ki so vedno pripravljeni na boj proti nam in ki nimajo ničesar izgubiti, pač pa le pridobiti. Tudi socialistov ne smemo podcenjevati, ker so ti zelo dobro disciplinirali svoje mase!

Tako nekako kliče „Indipendente“ svoje neodrešence v boj v obrambo dedne kulture! Iz vsega tega je razvidno, da je neodrešence strah in da skušajo galvanizirati zaspance, ki naj bi jim pomagali še nadalje tlačiti Slovence in revnejše ljudstvo sploh.

Neki patentirani „patriot“ pa bije nasprotno plat zvona in pravi, da bi patrijotični elementi podpirali Slovence, ko bi ti izjavili, da so dobri avstrijski patrijotje!!! Slovenci ne pojdejo na lim ne enim in ne drugim. Mi smo državljani, ki vrše natančno svoje državljanske dolžnosti; nismo pa taki nespametneži, da bi svoj patrijotizem obešali na veliki zvon in se silili v ospredje, ko vidimo, da avstrijska oblastva gredo na roko le onim, ki se tem oblastvom postavljajo po robu.

Mi, ki nimamo ničesar izgubiti, ker nam niso nič dali, ne država in ne tržaški neodrešenci — mi pojdemo svojo pot naprej in ako bo sleherni našinec vršil svojo dolžnost, pokažemo in dokažemo, da smo tu velesila, s katero treba resno računati!

Mladina na delo! Sestanek naše pridne in navdušene mladine se bo vršil danes zvečer, ob 8. uri, a ne v Sokolovi dvorani, ampak v biljardni dvorani „Slovenske Čitalnice“. Naj pridejo na ta pogovor vsi, ki so pripravljeni žrtvovati svoj svobodni čas in svoje delo za volilno borbo!

Za Ipavčev koncertni in gledališki večer, ki bo na velikonočni ponedeljek pri sv. Ivanu v „Narodnem domu“, je naslikal g. učitelj S. Dimnik dve doprni sliki bratov dra. Benjamina in Gustava Ipavca, ki ste po splošni sodbi jako dobro vspeli. Zanimiv vspored tega večera združen z opereto in z govorom g. skladatelja Adamiča bo gotovo zvalobil obilo občinstva k sv. Ivanu. Sploh je program tako raznovrsten, da bo tudi najzagriženejši filister utihnil. Večer je velikanškega pomena, ker se zanj zlasti brigajo naši štajerski rojaki, in mi tržaški Slovenci moramo pokazati, da razumevamo in cenimo vrednost in pomen Ipavcev za Slovence.

Iz Bazovice. Na velikonočni ponedeljek dne 17. t. m. uprizore poštvovalni svetovivanski dramatični dilemtanti v prid naše CM. podružnice občeznano šaloigro „Šivilja“, ki so jo nedavno z vspehom igrali pri sv. Ivanu.

Tem potom vabimo vse bližnje in daljne posestrime, ter sploh vse rodoljube, da na ta dan napolne društveno dvorano. Začetek točno ob 4 popoldne.

Kako se v Rocolu pripravljajo za volitve! Navadno so Rocolčani ob takih prilikah rajši bolj zadnji, nego pri prvih. Letos pa so začeli kar čisto prvi. Seveda, ta hvala ne zadevuje ves Rocol, ampak le Vrh. Nekdaj so drugi Rocolčani imenovali prebivalce na Vrh p. d. „montanjolarje“: in zdi se, da jim to ime še dandanes kaj dobro pristaja.

Kakor je moja navada, da ob nedeljah in praznikih izletam (pa brez aeroplana) z ženo in otroci v kak bližnji okraj naše divne okolice, tako sem tudi minolo nedeljo posetil našega „Lovca“, kjer smo se najprej naužili krasnega razgleda na naše mesto in na morsk zaliv. Stem užitkom pa naši želodci niso bili kaj zadovoljni in zahtevali so ga v drugi obliki. Takih skušnjav jaz nikdar ne premagujem in tudi moja družinica se temu (žalibog) kar nič ni protivila, in šli smo na obisk v gostilno starega znanca „Jureta“. Dober narodnjak je ta, četudi ima njegova gostilna sedaj tako malo narodno ime, kakor se glasi: „Trattoria al Cacciatore“. Pred leti, ko sem bil še mlad, se spominjam, da je bila v tej gostilni slovenska čitalnica, in od tedaj sem vedno rad zahajal tja. Čim sem odprl vrata, me je zbudila v oči velika, lepo izdelana tabla, pričvrščena k stebri, na kateri sem čital besene „Club al bel Cacciatore“. Čital sem še enkrat, mislil, študiral, in se čudil — in se ne načudil. Toda z vsem tem skupaj nisem prišel do konca, kaj bi neki to pomenilo? K sreči sem opazil pri sosednji mizi znanca z „Vrha“ in — konec je bilo mojih misli. Jaz namreč ne mislim rad predolgo časa. Radoveden, kakor sem, sem skočil k njemu in ga poprosil, naj mi pojasni, kaj pomenja ona dekoracija na stebri. Se je li morda v zadnjem času naselila kaka italijanska kolonija pri Lovcu, ali morda zahajajo tržaški lovci sem gori in so si ustanovili tukaj svoj klub? — Zna-

nec se mi je kaj čudno posmehljal: „Kaj še! To smo mi, „montanjolarji“ sami ustanovili, ker hočemo imeti svoj klub. Učimo se italijanskih pesmi, priredimo koncert, bomo imeli „lettore“ in se prav dobro divertirali.“ In podal mi je vabilo, ki je je prejel k ustanovnemu shodu. „Zakaj pa ste si ustanovili italijanski klub?“ sem ga vprašal. „Saj smo „trještini“! In potem tudi naš „prezident“ noče ničesar slišati o slovenščini, ker jo sam zna slabo in ker je on sam Italijan.“ mi je odgovoril. „Kdo pa je ta vaš prezident?“ „B. G., ki je „impiegato“ na sodniji.“ „Kak namen ima ta klub?“ sem vprašal na dalje. „E, divertirati se hočemo. — Ma, znaste kaj, pravzaprav volitve se bližajo in — pill ga bomo. Letos se bo že splaševalo, ko je vino tako drago — je prišepnil na uho. Povedal mi je še marsikaj zanimivega o njihovem „prezidentu“, predno sva se poslovila, toda takih stvari ne pravim rad okolu. Samo to si mislim, če bo hotel „šjor prezident“ za časa volitev napajati vse žejne „montanjolarje“, bodo morali gg. Ara, Mrak, Hortis & Cie globoko seči v volilno kaso.

Slovenci! V predvčerajšnji številki „Edinosti“ ste čitali zopet poziv odbora za Ipavčev spomenik. Slučaj je nanesel, da kombinira ta oklic z namenom, ki ga ima Čitalnica pri sv. Jakobu s prireditvijo Ipavčevega večera. Ona je prvo društvo na Primorskem, ki se je spomnilo tistih naših mož, ki so z glasbo budili slovenski narod iz dolgih nezavednih let spanja, oziroma ga dramili z navduševalnimi pesmami in mu dajali bodrila k osamosvojenju. Spomenik Ipavcem! To bodi gesto tržaških Slovencev za velikonočni ponedeljek, in zato pridite množično v Narodni dom pri Sv. Ivanu, kjer se boste lahko seznanili z najboljšimi skladbami bratov Ipavcev, dalje s prvo slovensko opereto „Tičnik“, in poleg koristnega boste imeli tudi zabavo: ples bo trajal do polnoči. Tako boste najlažje prišpevali za spomenik in s tem bo tudi izpolnjena Vaša velika narodna dolžnost.

Prošnja za potujoče dijak. Prejeli smo sledeči poziv: Rodoljubi! S sledečo prošnjo se obrača do Vas podpisana „Počitniška zveza“, v trdni nadi, da najde odmeva naš klic v Vaših srcih. Naslovujemo na Vas to prošnjo, v prepričanju, da boste znali ceniti naše delo in da se spomnite slovenskega dijaštva.

Že več let izdaja podpisana „Zveza“ dijaško potovalno knjižico, ki vsebuje imena tistih rodoljubov, ki, zavedajoč se svoje naloge, stavljajo potujočemu dijaštvu brezplačno prenočišča na razpolago. — Velik pomen teh brezplačnih prenočišč za slovenskega slabo situiranega dijaka uvideva vsakdo, ki zna ceniti vrednost poučnega potovanja. Dijak mora to, kar je med letom v šoli šiljal, v počitnicah praktično uveljaviti. To, kar je videl na sliki, mora spoznati v resnični naravi. S tem se izpopolnjuje in pripravlja za svoj bodoči poklic, od katerega bo imel veliko korist tudi slovenski narod sam. Zato je dolžnost poslednjega, da dijaštvo po moči podpira. To podporo zasluži slovensko dijaštvo tembolj, ker se vzlic svojemu slabemu materijalnemu položaju po svojih močeh vedno in povsod žrtvuje za narod.

To plemenito stremljenje dijaštva podpirajo drugje država in razna društva z ustanovami in podporami. Pri nas seveda, posebnost pri Slovincih, v očigled naši revščini, na kaj sličnega ni možno misliti. Ne preostaja drugzega nego samopomoč! Da bo slovensko dijaštvo tudi v bodoče moglo izpolnjevati svojo nalogo, mu morajo rodoljubi z majhno žrtvijo prisločiti na pomoč s tem, da mu dajajo na razpolago brezplačno prenočišče. To je vsekako mala žrtev, s katero se pa prihranja slovenskemu dijaku veliko stroškov za draga prenočišča, žrtev, s katero se mu omogoča in olajšuje potovanja, in s katero se dokazuje ljubezen do dijaštva.

Upamo vsled tega opravičeno, da se priglasi mnogo rodoljubov, ki bodo pripravljeno dati potujočemu dijaku na razpolago brezplačno postelj.

Vse cenjene rodoljube, ki so v položaju, da morejo ustreči naši prošnji, prosimo, da naznanijo svoje cenjene naslove akademikemu ferial. društvu „Prosveta“, Ljubljana, Mestni dom. Počitniška zveza v Ljubljani.

Tržaška mala kronika.

12 koles zaplenjenih. Pri nekem starinarju, ki izvršuje obrt brez dovoljenja, so bila včeraj zaplenjena tri kolesa v njegovi prodajalnici, 9 pa v njegovem stanovanju. Vsi bicikli prihajajo iz tatvine. Ker je bilo v poslednjem času ukradenih več koles, vabi policijsko ravnanje vse oškodovance, naj si pridejo ogledat (v sobi št. 23) zaplenjena kolesa, da se ugotovi, če je ta ali oni lastnik dotičnih koles.

Tatinski mladič. — Armand Chesoni, star 16 let iz Florence, je služil kakor težak pri jectivinarju Ivanu Düller v ulici Chiozza šte. 51. Ko je bil včeraj gospodar slučajno odsoten in je pomočnik posluževal nekega odjemalca, je mladič ukradel iz predala prodajalne mize bankovec za 100 K. — Ko so prišli tatvini na sled, so poklicali redarja, ki je preiskal žep mladega tatu in res, ukradeni bankovec je prišel na dan, pa še povrh 143 K. Priznal je, da je ukradel stotak in da je prejšnjega dne ukradel 160 K, od

katerih je že potrosil 17 K. Odvedli so ga v zapor.

Pustolovec. — Nezaposleni pisar Josip Brejc, star 26 let iz Idrije je hohštaper. Delati se mu ne ljubi in se preživlja na račun ljudske neumnosti. Pridel si je „pristojbine prosto“ naslov „vitez pl. Premerestein“; kakšenkrat si nadevije tudi kak drugi predikat, kakor pač kaže. Pred časom je bival pri krojaču Ivanu Kühn na Greti. Od tu je zginil, ne da bi plačal in še povrh z malim predujmom. Meseca septembra je storil isto na škodo Frana Žerjale, pri katerem je stanoval. Brejc je bil radi takih činov že kaznovan v Ljubljani in drugje. Izročen je bil deželnemu sodišču.

Koledar in vreme. — Danes: Veliki petek. — Jutri: Velika sobota.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 15.° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

— Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, tupačam dež, temperatura malo spremenjena, vztočni vetrovi.

Društvene vesti.

„Sokol“ na Opčinah vabi vse svoje člane in članice na skupen sestanek v nedeljo dne 16. t. m. ob 1 uri popoldne v svoje prostore.

— Naznanjamo dalje p. n. občinstvu, in posebej bratskim društvom, da priredimo svoj letošnji nastop dne 11. junija t. l. Z ozirom na to, da je naša lanska slavnost deloma slabo izpadla in da naše društvo potrebuje izdatne podpore, se obračamo tem potom na vsa tržaška društva s prošnjo, naj bi ne prirejala tega dne veselja.

Odbor.

Nar. del. organizacija.

Godbeni odsek NDO. — Podpisani naznanja, vsem tovarišem odbornikom in namestnikom, da se vrši danes 14. t. m. ob 8. uri zvečer izredna odborova seja v prostorih NDO pri sv. Jakobu. Ozirom na to, da so na dnevnem redu zelo važne točke, naj njih tovarišev ne izostane.

V. Slavec tč. preds.

Naše gledališče.

Prekрасno melodično opero

„KORNEVILSKI ZVONVI“

uprizore še poslednjikrat v tekoči sezoni na velikonočno nedeljo ob 4. uri popoldne.

Kritika je enoglasno priznala, da so bili „Kornevilski zvonvi“ najlepše muzikalno delo v tekoči sezoni.

Zvečer ob 8. uri se uprizori najlepša in razpoložena dneva primerna drama velikega misleca Leva Tolstega

„VSTAJENJE“.

Ta igra je ob svoji premijeri imela velikanski uspeh.

V ponedeljek bo samo ena predstava. Uprižori se opereta

„MAMZELLE NITOUCE“

na korist pevcem „Dramatičnega društva“. Naši pevci, ki so z vspehom sodelovali pri vseh glasbenih prireditvah v minoli sezoni, zaslužujejo pač, da občinstvo v ponedeljek do zadnjega kotička napolni gledališčno dvorano.

Benefična predstava znane operete

Mamzell Nitouche

Za pevski zbor „Dramatičnega društva“ je hvaležen znak zahvale in priznanje, ki so si ga v tekoči sezoni absolutno pridobili naši vrli in marljivi sodelavci v prospeh našega gledališča.

Dramatično društvo in naše občinstvo se jim hoče oddolžiti na velikonočni ponedeljek, ko hočemo napolniti naše gledališče tako, da bo čast nam vsem, a našemu pevskemu zboru v vsopodbudo in še večje veselje do sodelovanja v bodoči sezoni.

Nihče, ki se je nastajal ob prijetnih pevskih predstavah ne sme manjkati pri benefični predstavi.

Vstopnice se dobivajo pri vratarici „Nar. doma“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

Radi Velikega tedna so vsa gledališča, kinematografi in zabavišča zaprta do nedelje.

Gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela minulo nedeljo svoj XIX. redni občni zbor. Vdeležba ni bila ravno velika, čemur je bil vzrok to, da se je istočasno vršilo v „Sokolovi“ dvorani posvetovanje radi prihodnjih volitev v državni zbor.

Predsednik g. Srečko Bartel je otvoril ob 10.45h občni zbor, pozdravil navzoče zadrušnike ter je naglašal lepi napredek našega zavoda, kakor tudi nakup hotela Griljan-

Miramar in s tem združeno gospodarsko in narodno pridobitev. Na to je podelil besedo ravnatelju gosp. J. Ulčakarju, kateri je prečital točke dnevnega reda, ki so bile vse vsprejete enoglasno in brez debate, samo pri točki: „Razni predlogi“, je g. Zorec, predsednik „Dramat. društva“, izražal željo po zvišanju podpore imenovanemu društvu, kar se je vzelo na znanje. Potem je bila odobrena po odborništvu in nadzorništvu predlagana razdelitev, kakor smo jo že pričeli v tem listu. Ostanek v znesku kron 37.712,36, se pa pridene rezervnemu zakladu, ki naraste s to svoto na K 420.891,49.

Omenjamo še zadnjo točko dnevnega reda: volitev nadzorništva. Izvoljeni so bili v nadzorništvo vsi prejšnji nadzorniki in sicer: gg. dr. Abram Josip, Cibic Valentin, Furlan Vekoslav, Vrščaj Ivan in Zidar Gregor.

S to točko je bil izčrpan dnevni red, na kar je g. predsednik zaključil občni zbor.

Gostilna na kolesih. V New-Yorku v Ameriki se vidi na nekaterih krajih stati lepe velike vozove, ki so urejeni kakor prevozne gostilne. Vozovi so last neke zmerne družbe, ki skuša dobiti na ta način pristaše za svoje abstinentično gibanje. V teh vozovih se dobe ob vsakem dnevnem času jedi za zelo nizke cene, vendar pa nobenih alkoholnih pijač. V zadnjem delu voza je kuhinja, v srednjem pa male mizice in stolčki. Vozovi menjajo svoje prostore le redko, tako, da so odjemalci vedno gotovi, da nalete na svojih potih po opravkih na kako vozno restavracijo.

Drevje presaditi, ko je že ozelenelo. To delo opraviš brez škode presajenemu drevesu, ako ga z zemljo vred presadiš takole: Okoli drevesa, katero hočeš presaditi, naredi nekaj dni poprej 10 do 12 cm širok jarek, pa tako globok, da sega tako daleč, kakor korenine, ter ga napolni večkrat z vodo. Ko je zemlja dobro premočena, ni več težko drevesa iz tal s prstjo vred potegniti.

Kjer kurijo s premogom, nabere se po zimski toliko žlindre, da ne vedo, kako bi se je iznebili. Žlindra pa je jako dobra za potresanje potov po vrtilih. — Potresi je po 10 do 15 cm na debelo, le malo napeto, na strani viseče. Potem jo pomoči ter trdno zvaljaj in poteptaj. Če potrešes po vrhu še nekoliko peska ali suhe zemlje, strdi se ta zmes zelo, in tudi po hudem dežju se lahko po suhem izprehajaš.

Tudi poper bo dražji. — Iz Londona poročajo, da je cena popru poskočila za 12 odstotkov. Kakor vzrok navajajo med drugim tudi to, da bo letos slaba žetev v Singapuru, Penangu in Bataviji.

Par volov za 2140 K je prodal Matija Plevnik, kmetovalec iz Šmartna Podsmreko na Kranjskem.

VIII. mednarodni železniški kongres se je vršil minulega leta v Bernu, kjer se je ob enem proslavila 25letnica mednarodne železniške zveze. Ko se je ta zveza osnovala, je obstajala iz 19 členov, ki so zastopali železniško mrežo 50.000 km, dočim šteje danes 58 členov, ki zastopajo vsak svojo državo, in zato se more reči, da je v mednarodni železniški zvezi zastopana skoraj vsa Evropa. Uradni jezik te zveze je francoski, dočim se more na kongresu govoriti tudi nemški. Sam kongres se deli v pet oddelkov, od katerih vsak posebno razpravlja pojedine grane železniške uprave. Tako je prvi oddelek razpravljal o jakosti tračnic z ozirom na čim hitrejšo vožnjo. Vsaki oddelek ima svoje seje tajno, na katere nimajo pristopa novinarji. Deveti železniški mednarodni kongres se bo vršil leta 1915 v Berlinu.

D A R O V I.

— Svetoivanska podružnica CMD. Pri občnem zboru 9. t. m. nabrali K 962, gosp. H. Schmidt, ker je zamudil K 1, družina Gašperšič, ker ni videla „Šivilje“, K 2, gosp. Šuban Iv. ml. na čast prve seje 5 K, g. H. Schmidt za odškodnino, ki jo je dobil za posojeni zastavi, K 2; skupaj K 1962.

Vesti iz Goriške.

Kolesarsko društvo „Zarja“ na Ajševici se je v svoji prvi odborovi seji konstituiralo sledeče:

Predsednik Rudolf Komel, namestnik Mirko Spacapan, tajnik Franc Čubej, namestnik Jožef Škarabot, blagajnik Franc Batelj, namestnik Engelbert Cej, rednik Jožef Savor, namestnik Franc Faganel.

Društvo priredi 7. maja t. l. ob 3. uri pop. cestno društveno dirko iz Šempasa-Ajševica 5-11 km za tri darila; eno dirko, katere se lahko vsak Slovenec vdeleži za eno zlato darilo. Maksimalen čas 8 min. Prijave sprejema blagajnik g. F. Batelj Gorica Stolna ul. št. 4. Vloga 1 K. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Po dirki svobodna zabava.

V Biljano je prišla na poletno bivališče 9. stotnica c. in kr. 27. pešpolka iz Ljubljane. Vojaki so večinoma doma iz

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic
s zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu l. 1910.

Viljem Hribar
na Opčinah 191

naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.
Priprave se tudi na odjem pokalic in sodovke.
Za točno postrežbo se jamči.

POHIŠTVO **SOLIDNO : in : ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. Reich-Rohrwig-a
primarija moravske deželne bolnišnice

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Potrpujem, da sem jako zadovoljen z Vašim izdelkom **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) ter ga prepišujem jako rad v slučaju malokrvnosti.

MILAN, 29. septembra 1908.

Dr. REICH-ROHRWIG.

Išče se mladeniča - komptourista
za neko trž. špedicijsko podjetje.

Zahteva se, da je dovršil vojaško službo, znanje nemškega, italjanskega in slovenskega jezika ter zmožnost carinarske manipulacije.

Ponudbe pod šifro A. Z. 333 pošto ležeče „Tergesteum“.

Simić & Co. - Trst
ul. S. Anastasio 8-10
OBAVLJA

Agenturske in komisij. posle
Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov

Pekarna in sladčičarna
ulica Madonnina 12

vogel Molino a Vapore

ponuja sl. klienteli in občinstvu domače pince in goriške presnice, kakor tudi sladčice in kruh I. vrste v velikem izboru
Udani **UMBERTO BIDOLI.**

Kron 6200!
AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL . TRST

Piazza Goldoni 10-11. Tel. 1734
Velika centralna garaga, ulica del Baoli 16, vogel ulice Boschetto
TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke).
Automobili na posodo po zmerni ceni.
Varstvo in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Odlikovana čevljarnica
SCUBICH, Trst

ulica Giosue Carducci št. 15

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preskrbela

VELIK IZBOR

obuval za gospe, gospode in otroke po cenah, da se ni bati nikake konkurence.

Pravkar je izšlo: **„POL LITRA VIPAVCA“**
Damir Feigel:

8°. 8 1/2 pole. Cena vezani knjigi K 260, broširani K 180.

Ta knjiga obseza 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor. Oddelek „Gaudemus igitur“ prinaša veselo povesti iz dijaškega življenja; „Uredniške tajnosti“ odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelek „Holmes in njegova smrt“ je naperjen zoper različne detektivske romane; oddelek „Iz četrte dimenzije“ se odlikuje s pikro satiro na raznovrstne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev — Ako se hočete izbitno zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si „Pol litra vipavca“.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

Dominik Milanič

lastnik odlikovane pekarnice in sladčičarne v ulici della Guardia št. 24 je odprl
ново pekarno in sladčičarno v ul. Antonio Canova št. 7
(vogel ulice Pietà).

Prodaja se kruh I. vrste in higijeničen, moderno izdelan po cenah brez konkurence.
Posebnost: fine sladčice, torte in blakoti. Likerji iz l. tovarn, domačih in inozem.
Sprejemajo se vsakovrstna peciva, kakor: torte, krokanti itd. Postrežba na dom.

POSEBNOST: Pince in presnici.

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda!

bližnje okolice in Furlanije. Iz Moše je prišel minulo nedeljo neki mladenec obiskat svojega brata vojaka v Biljano. Seveda se je pri tem svidenju tudi preveč pilo. Ko se je fant na kolesu zvečer vračal domov, padel je v Medani tako nesrečno s kolesa, da se je močno pobil in je moral ostati čez noč v Medani, od kjer so ga drug dan odpeljali v bolnišnico.

Ceravno je vino letos zelo drago, se vendar dogaja, da se ga ta ali oni preveč nazeže. V krčmi Josipa Pušnar na Dobrovem je nastal dne 9. t. m. med Antonom Filejem in Josipom Rebolica prepir, katerega se je pa drugim posrečilo pomiriti. Ko se je pa Filej vračal pozno v noč domov, — čakal ga je na poti Rebolica ter ga s polenom in kamenom hudo pobil, tako, da so morali Fileja peljati v Kormin k zdravniku. — Rebolica so pa iskali žandarji.

Vesti iz Istre.

Izjava. Prejeli smo: Ozirom na poziv, priobčeni v „Edinosti“ od 11. t. m. glede gospoda učitelja v Kopru na pristojne faktorje, da store svojo dolžnost, izjavljam: Ni bil moj namen, da bi na kakoršensibodi način škodoval gospodu učitelju, ni bil moj namen ne sovražstvo ne maščevanje, kakor povdarjeno na tem mestu, ampak moj namen je bil blag, moj namen je bil, da bi spravil gospoda učitelja na pravo pot. Moj namen je bil, da ga — ko ni hotel uvaževati večkratnih ustmenih opominov svojih prijateljev — javno posvarim, da tako ne more in ne sme iti dalje. Sedaj pa, ko upam, da je že sam izprevidel, da je živel v zmoti, ne smemo izvajati konsekvenc, ako hočemo veljati za prave Slovence. Ceravno je živel v zmoti — ne po svoji krivdi, ampak po vzgoji — je vendar naš brat našega mesa in naše krvi. In naša dolžnost je, da odpuščamo bratu.

Dopisnik članka
„Lep narodni učitelj“.

Razmere na sodnji v Kopru! Iz Kopra: Ni še dovolj, da so odpravili vse Slovence, razen enega; ni še dovolj, da pisarniško osebje ne zna slovensko! Ne, ni jim še dovolj, da pošiljajo še vedno laške pečate na tistih malo slovenskih spisov, ampak nas hočejo še hujše zapostavljati. Bilo je namreč izpraznjeno mesto pisarniškega pomočnika, na katero mesto bi po vsej pravici moral priti prosilec Slovenec, ki zna vse tri jezike. Ali glej, kaj se je zgodilo: slovenskega prosilca so odbili; čes da nima potrebne kvalifikacije!! Vsprejeli so pa koperskega fantiča protežiranca nekega kancelista in so mu rekli: Mesto je bilo razpisano, a, ko se ni nihče oglasil, vsprejemamo vas. Govorimo in vprašajmo Resnico, ako je še kje: kedaj in kje je bilo takšno mesto razpisano?! Mi nismo videli razpisa nikjer, pač pa smo mnenja, da na koperski sodnji ne vladat pošteni gosp. predstojnik, ampak neki kancelist in oficijal. Zakaj niso vsprejeli Slovenca, ki pozna vse tri jezike in so vsprejeli koperskega protežiranca, ki ne zna, izmivši laškega, nobenega jezika?! — Ali ni to skrajna protekcionizem?!

Kedaj in kdo napravi konec tem škan-dalom? Ali res mora biti tako, da nas isti uradniki, ki jih mi vzdržujemo z davko, zapostavljajo in prezirajo naše pravice in se nam še celo rogajo, ako zahtevamo enakopravnost in pravičnost?!! — Kedaj pride v koperske sodnijske urade železna roka — pravice?! Slavna gospoda vedite, da ne odnehamo, mi plačujemo in smemo — zahtevati.

Na svidenje!

S postaje v Borštu! Ko si prišel na to postajo, misliš, da si v Tridentu. Na eni strani vidiš vozni red „Dalmatinischer Passagierdienst“ itd. ter „Servizio Passeggeri per la Dalmazia“ itd. na drugi pa „K. k. Oesterreichische Staatsbahnen Zeitkarten“ itd. ter „I. R. Ferrovie Austriache dello Stato. Biglietti temporanei“ itd. V uradu ne slišiš drugega, nego stramdeutsch, kakor da smo v kakšnem Berolinu, nemški in italijanski vozni red služi samo za Nemce in Italijane v Borštu. Po tem soditi bi bilo v slovenskem Borštu le malo Slovencev, ko na poštnem uradu notri na dvorišču v „Villi Maria“ stoji na čast Borštanom tabla (in sicer na prvem mestu) „Postamt“, na drugem „Ufficio postale, in še na tretjem, oziroma zadnjem mestu iz usmiljenja tudi „Poštni urad“, pa brez c. k. orla!

Evo slike iz nemškega in italijanskega Boršta pri Trstu — že zunaj na cesti, kar napravljajo na tujca jako — ugoden vtis!...

Razne vesti.

Zadolženi urednik ženskega lista. V Berolinu je A. Hinrichsen začel izdajati ženski list, za kateri se je zanimalo najodličnejše društvo Berolina. Celo cesarica je bila naročena na list in ga je pridno čitala. Vkljub vsemu temu se ni mogel list držati. Urednik je prišel v konkurz ter je ostavil Berolin s pol milijona dolgov.

Koliko potrosijo na dan vojske evropskih velesil. Kako silne množine živeča potrosijo na dan vojske evropskih velevlasti, to si more komaj predočiti oni, ki se s temi stvarmi ne ukvarja. Vojske Avstro-Ogrske, Nemčije, Italije, Francije, Angleške in Rusije štejejo v mirnem času nad 3 milijone vojakov, ki potrosijo na dan 45.000 centov

kruha, 30.000 centov mesa, 15.000 centov konzerv, 6000 centov riža, 1800 centov sladkorja, 1800 centov slanine, 1440 centov kave in 1200 centov soli. Poleg tega potrosijo na dan 7500 hektolitrov vina. Poleg Italije daja namreč tudi Francoska svojim vojakom vino. Niso pa tu navedene silne množine krompirja in zelenjave, ker manjkajo točni podatki. Nu, že ti podatki kažejo, kako silni so stroški moderne vojne, ko so že tako visoki stroški vojske v mirnem času. Izračunano je, da bi vojna, v kateri bi sodelovalo vseh šest evropskih velesil, stal te države vsak dan nad 180 milijonov kron.

Molčeči poslanci. „Vossische Zeitg.“ konstatuje, da sedi v nemškem državnem zboru 18 let šest poslancev, ki niso še niti enkrat govorili. Ti parlamentarni trapisti so štirje konservativci, knez Hohenlohe-Oehringgen, uradni svetnik Rotter in posestnik Will, nadalje konservativec veleposestnik Baumerster in centurmski poslanec kmetovalec Hrubrich.

MALA POŠTA.

Gospod Ignac Gec, Trst, ulica Commerciale 415. — Pozabili ste v pisarni naše uprave svojo knjižico „Legitimation für Eisenbahnbedienstete“. Oglasite se pri naši upravi

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer v gotovini.

Osmica. Naznanjam, da odprem na veliko soboto osmico pri Sv. Ivanu (Brandežija). Anton Švab, p. d. Skabar

Javni ples prirede Tomajski fantje naborniki dne 23. aprila na dvorišču gostilne gosp. Škerlija v Tomaju. 657

Prodajalka ki vodi trgovino specijarskega blaga v bližini Trsta, išče nujno človeka, sposobnega v trgovini, poštenega, ki bi ji pomagal; če se doseže sporazumjenje, ga vzame v zakon. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 660

Gospodično, večjo pisalnega stroja in vsaj deloma stenografije sprejme takoj odvetnik na deželi. Ponudbe s pogoji naj se pošljejo pod šifro „E. št. 658“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 658

Albanija in Albanci. Spisal: Niko Vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi gori omenjeno zanimivo brošurico, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 717

Hinko Schmidt Vrdele, Trst, pošilja na dom od 5 kg naprej pravo domačo mast po K 2-16 kg, domačo slanino (špeh) po K 2 — kg, domačo trebušnico po K 2-16. 638

Acetilen-aparat malo rabljen in garanteran za 12 do 15 luči, se proda takoj. Anton Gomzy, Opčina. 626

Josip Trampuš Trst, ulica Industria št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svojo pekarnjo. Večkrat na dan sveži kruh. Zaloga mase vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladice in biškoti. 1-28

Modistinja ima vedno na razpolago elegantne klobuke za gospe in deklice. Rimodernira. Ul. Nuova 45, III. 650

Odda se lepa meblirana soba s hrano. Via Molin grande št. 44, II. nadst. vrata 8. 651

Lepo meblirana soba s hrano se odda pri slovenski družini. Via Rossetti 12, III, levo. 655

Županstvo v Bovcu razpisuje službo

občinskega zdravnika

z letno plačo 2400 K. Razven tega mu je zagotovljeno vojaštvo in okrajna bolniška blagajna s približno 2100 K letnih dohodkov.

Prošnje je vložiti pri županstvu v Bovcu do 25. aprila t. l. Nastop službe takoj. Vsa pojasnila daje radevoljno županstvo.

V BOVCU, dne 3. aprila 1911.

Leopold Jonko l. r.,
župan.

Dvokolesa, šivalni in kmetijski stroji

gramofoni se dobivajo po čudovito nizki ceni pri
Batjelu v Gorici

Stolna ulica št. 3-4. Mehanična delavnica. Prodaja tudi na obroke. Ceniki franco. OPOMBA. Kdor mi dvokoleso, gramofon in šivalni stroj proda, dobi za nagrado eno novo dvokoleso.

Hans Scheidler
zobotehnik

bivši : prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9-1 in od 3-6.

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5, II.

V čevljarnici

„Alla Città di Trieste“

ulica delle Poste št. 6, vogel ulice Nicolo Machiavelli

so na prodaj razun raznega izbora najfinjšega obuvala po najugodnejših cenah tudi čevlji in nizki čevlji za moške in ženske po prigodnih cenah.

Moderni kroji in oblike. Blago prve vrste. Delo solidno in popolno

TRVKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, 1.

TELEFON 251 Rom. II.

(zaraven restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Pr. daja na mesečne ali tedne obroke obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

UMETNI ZUBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehn.

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13 II n

Zaloga belega in črnega

vina

JOSIP PERTOT

Barkovlje - Trst. 225

Velika pekarna in

sladčičarna

Trst, ulica Istria št. 8 opravljena po najmodernejšem sistemu. — Prodajam svež kruh 3 krat na dan, ter razne sladčice, biškote in likerje.

Za obilen obisk se priporočam

Josip Fabjan.

MEHANIČNA DELAVNICA

F. Miheučič & F. Venutti

Trst - Via Tiziano Vecellio 4.

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. Industrijske instalacije vsake vrste: mlinske, stiskalnice in čistilnice. Specijaliteta: žag za kamne, stiskalnice za grozdje; stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje ošlik in uzorcev za testiranje in biškote. — Zaloga novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vdrževanje zidarskega materiala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vogal Piazza C. Goldoni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebne vaakterega razreda. Ima na izbero monumentalne voze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevažna mrljice na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrt vaških SOB in ODROV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetnih, svežih cvetlic, porcelane, perle, metala

VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Cene ugodne.

Močete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vogal Torrente) Alla città di Londa

Velik izbor sgotovljenih oblek za moške in dečke, kostumi za otroke. Povrhniki, močne jope kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski oden. Nepremokljivi plašč (pralni in sušilni). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizki cenah

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST - ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

VIA GHEGA št. 8

— se je odprl —

BUFFET

kjer cenj. občinstvo dobi vse vrste suhega mesa, kuhanega, sirovega in suhega, salama, sira, sardin itd.

Izvrstno vino in Dreherjevo pivo

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila.

Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1 ure popolnunoči.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likeri, vino in pivo v stekli.

Postrežba tudi na dom.